

הילד והטלוויזיה

"יחוד נוסף נמצא בעובדה שהותכנות משלבת גם עבודה עם ההורים. לדמו לרדת שעבודה רק עם הילד היא חלקית. אם הילד חוזר הביתה מאפיקים ושם הוא נושם מנות גדולות של חוסר אמונה וחוסר חזון מההורים, שעובדים קשה ולא מאמינים בו מספיק, יש כאן בעיה. לכן אנו נוהגים להורים, מלבד סינון בריכות ספר לילדים ולקטנים ולתתם אף בקניית בידים, שעתים שבר עיות של העשרת הורים, שבהן הם לומדים להיות הורים טובים יותר.

זהו, למעשה, התשלום שאנו מבקשים עבור המשאבים הרבים שהם מקבלים מאיתנו - מלבד תשלום כספי סמל. שהם נוהגים, המקנה תחושת מחויבות מצידם. כך אנו מחזקים את התשתית של הילדים על מנת שיגדלו להיות מהותנים ולא מהמקבלים. אנו פותחים עבורם סמל הכיבוש את הדרך הזו. גם בקצבת ההורים נמשכת לאורך שש שנים. עם ההורים יושבות מנחות הורים מקצועיות ופסיכולוגיות על מנת לשכלל את יכולותיהם כהורים. כשם שאנו מלמדים את הילדים לכבד את הוריהם, גם ההורים צריכים לכבד את ילדם ולכבד את עצמם בפני הילד. מהדבר הזה צומחים דברים נפלאים. זו משם קבוצה שחבריה תומכים ולומדים אחד מהשני, ובמסגרתה הם יוצאים לתתם לפעילויות פנאי, תיאטרון, ימי בריאות ודומיהם. יש גם עבודה עם ההורים על התקציב המשפחתי, בשיתוף עם ארגון 'פענוני'. יש משפחות שלא למדו מבינות שאם המשכורת המשפחתית היא בסביבות חמשת אלפים שקלים ולפיכך איפילו שמנות אלפים שקלים, אז חשוב להקדים שיתוף משתלם חשבון החשמל וקניית של אוכל ומוצרים בסיסיים יקדמו לעדוה הסלולרי למכשיר מדור שלישי. יש גם חנויות כאלו בשפה הארזית.

"ישבתי פעם בבית הספר להורים, וישב עם גם אחד האבות, מהנדס במקצועו של עולה לרבות שנים לארץ וכיום הוא מחוסר עבודה. הוא היה שרדי בדי כאן תקופות ארוכות. האב ספר לשפני הותכנות של אפיקים הילד היה מניע הביתה, זורק את הילוקס, מוכן לעצמו סנדביץ' ונעלם עד הערב. כך כל יום. באור לא נשמעה ברכת שלום, ורעה הטלוויזיה מילא את הבית. הילד נחב לאפיקים, ועמו היתה גם אמו לסלונאות. אחרי כמה מפגשים אמרה האם לאב שדכאי שיבא גם הוא. 'מה אני אעשה שם?', הגיב מיד, אך האם התעקשה. אותו בא אב לי שללא ספק הותכנות שיתה לו את החיים. הוא אמנם עוד לא מצא עבודה אבל שניה לחלוטין את התפיסה. 'למדתי בבית הספר להורים דבר אחד', הוא אמר לי. 'בשתיים שלוש דקות יחידות שבהן אתניין במצב של הילד, אני משנה את כל ההווה בבית. אני מעיד על עצמי שכשהילד שלי נכנס הביתה הטלוויזיה סגורה, אני לא מעטן, ואני שואל אותו איך היה בבית הספר, איך היה באפיקים, האם הוא צריך משהו, מה עובר עליו. זה משפיע על כל הבית, גם על הילדים האחרים'.

"שמעתי את זה", מספר לבקובץ, "ושורתי ספרה. התחלתי לעשות חשבון נפש עם עצמי, איפה אני עם הילדים שלי. האם דיברתי עם כל ילדי היום? ממש נשאנתי את זה איתי לכמה חודשים'.

מתקן את העולם

בפרסומים השונים של העמותה, כולל באתרם, אתם מדברים גם על הקניית ערכים לילדים. על אילו ערכים מדובר?

"הכוונה היא שמי שטוב לבריה טוב למקום. המטרה היא שילד היפוך להיות ילד שמנתי את זה איתי לכמה חודשים'.

שאנים יהודים. אני מוצא שכולם חורים על אותו ביטוי שנקרא 'תיקון עולם'. כשאני שומע את זה אני אומר להם שאני, יהודי מאמין, מסתכל מה כתוב אצלנו בספרים על תיקון עולם. כתוב בזוהר הקדוש, כך לפי הסדר של הרב יהודה לייב אשל, מתי יהיה תיקון עולם? באותו יום שבו יהיו בעולם יותר אנשים שנותנים מאשר אנשים שנוטלים. אני יחד עם הצוות שלי, לא יכולים לתקן את העולם. אבל כל ילד שנולד עם חומתם של מקץ שכתובה עליו בדיו בלתי נראית, חומתם שמעודתה אותו להשיך עד דרך של חומלה - אנו נוהגים לו דחיפה ומסייעים לו לעבור ממקום של נוטל למקום של נותן, ודרכו גם מעבירים את המשפחה, בחינתה זה תיקון עולם. כל אחד ואחד הוא גולם מלא. זוהי תמצית העבודה של אפיקים. כשאנשים שואלים אותי מה אפיקים עושה, אני עונה בשתי מילים: תיקון עולם'.

ובכל אופן, כל כך הרבה פעילות ברוכה, שעיקה לעוהים ארז - כיס - יש אכזבת בדרך?

"קורה בהחלט שיש משפחות כפיות טובה. אין הצלחה של מאה אחוז. עם זאת, אין לי ספק שמי שמתמיד מרווה. אפשר להצביע על זה ברפס ברורים וחדים של עלייה בהצלחות. נכון שגם בחתום האמונה של הילדים בעצמם קורה לעיתים קרובות, בעיקר בהתחלה, שילד נלמד לא מסולל להאמין בעצמו. גם בתחום הפניני, עצם ההחזקה של המערכת היא מאוד יקרה. מדובר באתר תמיד'.

מתוך כל העשייה הנעשה, וכולל לשותף אותו בסיפור אחד שנע לעברך? לה: מחיש קצת מה עובר על האנשים שנעדים בעמותה?

"לפי כמה שנים, היה אצלנו תלמיד שהיה שוב, בלשון המעטה, בבית הספר. המורה כבר הייתה אובדת עצות ולא ידעה איך עונש ויכל להשפיע עליו. אותה מורה החליטה למנוע ממנו ללכת לאפיקים. הפעולה הזו, מבחינת הילד, הייתה נקודת שביירה. הילד השתגע למדי. הוא התחיל לכתום ולהסיר ביר שהוא כבר בקושי מאמין בעצמו, ששם שבשום מקום אף אחד לא מאמין בו, בבית הספר ובבית ולא נעזרים לו. רק באפיקים, אמר, יש שם שמאמין בי באמת, ומסייע לי. ככה הרגשתי הילד, ואיתו גם המורה הבינה את המקום של אפיקים בחיי תלמידיה'.

מרימים גבה

אתה שומע ביקורת מחברים בעולם החרדי על העיסוק שכולו בעולם החילוני?

"רבים בעולם הדתי והחרדי מרימים גבה על עיסוקי. אני, לעומת זאת, חושב שבבעיניי הווי זה תקווה לאחדות עם ישראל, ובה תלויה האולה שלנו. פני סים רבות עם מנהל בית ספר שרואה אותי נרתע מיד, והשנינו גייע רק כשהוא מקבל הנהיה ברורה שמטרה החינוך לפעול איתי... בכל אופן, אני חושב שיש משהו משמעותי מאוד בעובדה שאני אדם חרדי עומד בראש ארגון שנוכס לבתי ספר חילוניים. ועובד בשיתוף פעולה מלא עם משרד החינוך והרווחה. אני מאמין שאדם שנומקל באדם חרדי שמסייע לו באמת, זה הקרוב הכי גדול שיכול להיות'.

פרום במנוף שבת, 'מקור ראשון', כיח בארז א' תשע"א,

חברות ותומכות באפיקים

אלפסי קונטקט בע"מ הצטרפה גם למעגל האוהדים" של אפיקים ומספקת שירותי ייעוץ באסטרטגיה שיווקית ובינתי מסעות-הסברה.

לאחר שנודע למנהלי-המעשה של כלל פיננסים, החברה הכלכלית (הלא-במקאת) הגדולה ביותר בישראל, על פעילויותיה של אפיקים, הם פנו לאפיקים

אפיקים - מטרת העמותה

ארגון אפיקים נועד תקווה חדשה בקרב משפחות מצוקה ביישראל באמצעות רשת שרותים חברתי הארץ שמפעיל מועד דוניות לילדים ומרכזים להצמחת הוריהם. ייחודה של התכנית בכך שהיא מספקת מענה לילדים ולהורים

אפיקים רח' ג'בוטנסקי 44 ת.ד. 4102 י-ם 91041 טל: 073-223-3000 E-mail: office@afikim.org אפיקים ע"ר מס 580485753 לארגון אישור לתרומות בהתאם לסיעי 46' למס הכנסה

אפיקים

בסאון מס' 5 חודש ניסן תשע"א www.afikim.org

אפיקים מאתרת ילדים בסיכון עם פוטנציאל למצוינות ודואגת לדור הבא של ישראל

הרב ד"ר בנימין לאו הוא רב קהילת רמב"ן, בשכונת קסטון שבירושלים ומייסד "בית המדרש החברתי" של בית מורשה בירושלים

מתוך כל העשייה הנעשה, וכולל לשותף אותו בסיפור אחד שנע לעברך? לה: מחיש קצת מה עובר על האנשים שנעדים בעמותה?

"לפי כמה שנים, היה אצלנו תלמיד שהיה שוב, בלשון המעטה, בבית הספר. המורה כבר הייתה אובדת עצות ולא ידעה איך עונש ויכל להשפיע עליו. אותה מורה החליטה למנוע ממנו ללכת לאפיקים. הפעולה הזו, מבחינת הילד, הייתה נקודת שביירה. הילד השתגע למדי. הוא התחיל לכתום ולהסיר ביר שהוא כבר בקושי מאמין בעצמו, ששם שבשום מקום אף אחד לא מאמין בו, בבית הספר ובבית ולא נעזרים לו. רק באפיקים, אמר, יש שם שמאמין בי באמת, ומסייע לי. ככה הרגשתי הילד, ואיתו גם המורה הבינה את המקום של אפיקים בחיי תלמידיה'.

העולם המערבי השתחרר ממושגי העבדות הקלאסיים הרי שאת תכונת האנושות איש לא יכול לשנות. ה"מנוס מחופשי" קיים בכל חברה ובהרבה מצבי חיים. מי שעובד בשירות בתי הסוהר מכיר היטב את הפחד הגדול של אסירים מיום השחרור. העמידה אל מול כתלי בית הסוהר מצידם השני מאיים. כמה ספרים נכתבו על הבחירה של אסירים להינמק בתוך הכ" תלים הללו שמבטיחים סדר יום ושחרור מאחריהו.

החינוך לאחריות ולהעצמה אישית הוא הבסיס הראשון והעיקרי לחינוך האדם לחרות. גלוי הכוח שנתן לך ה' כדי לעמוד ולהתמודד עם כל אתגרי החיים הוא עיקר העיקרים בעבודת האדם בעולמו.

התורה מתארת את המציאות של אדם שנתקע בדרך עם בהמה הרובצת תחת משאה. חובת הסייע אינה עומדת לשאלה כלל אלא רק היקף הסייע: "הלך וישב לו ואמר הואיל ועליך מצוה אם רצונך לפרוק פרוק - פטור, שנאמר 'עזוב תעזוב עמו'" (בבא מציעא לב ע"א). התמונה כאן ברורה. פריזט וישב בצד ולועג לחברה מוסרית שמבקשת לתקן את העולם ולסייע. הגמרא שמה גבול לסייע זה דורשת שמקבל הסייע לצאת מעמדת המקבל ולהיכנס למעגל האחריות. דבר זה נפסק להלכה (חושן משפט סימן רעב, ז). ייתכן שיש ללמוד מדין זה לכל מקרה אחר של סייע וצדקה, שאם הנזקק לא עושה את מה שביכולתו לעשות, לא מוטל על אחרים לעשות יותר ממה שהוא עושה בעצמו.

מעניין להשוות את המודל שבה אריך פרום (בספרו "מנוס מחופשי") לדרך שסללה התורה בהוצאת ישראל מעבדות לחרות.

פרום הבדיל בין חירות שלילית ("חירות מאת") לבין חירות חיובית ("חירות לשם"). חוסר ההבחנה בין שתי החירויות הללו מביא אנשים לקריסה. הם בורחים מנקודה אחת אך לא בורחים ביחד חרות כחפץ עצמי. הפער שנוצר אינו מתמלא ואז התנועה הטבעית היא "נתנה ראש ונשובה מצרימה". הצמיחה של האדם היא מסרת-על שמשמשת עונק לעצ" מאת. התורה ביטאה את התפיסה הזו בשתי מילים: "משכנו וקחו" (פרק יב). הוראת התורה לישראל היא שהיציאה מספרים תהיה מלווה בשני מעשים. האחד - הידיפת התוכן המצרי ("משכנו יידיכם מעבודה זהה"). והשני - איומך התוכן הישראלי (דס פסח דם סילה).

תכנית "אפיקים" באה לגדל דור של בני חרוין. ילדים הנמצאים בסביבת סיכון של השתע" בדות ל"צדקה" שמעוררת את חופש הבחירה, שפולטת אותם ממערכת החינוך ומשאירה אותם פצועים ונטושים בשולי החברה. ילדים אלה מגלים בזכות "אפיקים" את סוד החרות שמונעת את האדם לעוצמה של אחריות ולעמידה רגלי עצמם לטובת הדורות הבאים.

"מצילים את העולם"

שר הרווחה לשעבר, **יצחק הרצוג**, ביקר בסניף הנל תלפיות ושוחח עם הילדים. סיכום השר את פניו באומרו כי: "שמחתי לחוות אישית את השירותים הפדגוגיים והחברתיים שאפיקים מספק, אנו עומדים בפני האתגר הגדול ביותר שיש, וכל ילד שאתם מצילים הוא עולם ומלואו".

הגב' **בורלי ברוק**, אשת ראש העיר של ירושלים, מר ניר ברוק ומייסדת במשותף של סנונית, אתר האינטרנט החינוכי הגדול ביותר בשפה העברית, גם ביקרה בסניף אפיקים הנהל בירושלים. לאחר שמיעת התלהבותם של ילדי אפיקים, סיכמה את ביקורה באומרה כי: "לאווירה האינטימית ולשמך חת המלידה יש פוטנציאל להביא ליותר לשינוי אמיתי".

לרב שיינברג מטקסס, ארה"ב, היתה תגובה דומה כאשר ביקר באפיקים. ואמר מילות עידוד מט קסס הרחוקה.

אפיקים מזמינה גם אתכם לבקר. כדי לתאם ביקור, נא לפנות ל: Miriam@afikim.org

מתנדבי אפיקים

תלמידי כיתה ד' וה' בסניף אפיקים הנל בירושלים השתתפו בהנאה רבה בתכנית שהופעלה בידי סטודנטים לסיעוד באוניברסיטה העברית.

הסטודנטים ביקרו באפיקים פעם בשבוע וערכו מפגשי לימוד על שמירת איכות הסביבה. פעם בשבוע גם מפעילים תלמידי אוריינת תכנית חדשנית בסגנון "אח בוגר" לילדי אפיקים. הסטודנטים מקבלים הכשרה והכוונה ופגשנים תכופות. התכנית פועלת בהצלחה רבה מאז תחילת שנת הלימודים והפכה לחלק בלתי נפרד מהמודל החינוכי באפיקים.

בשידור חוזר, משנה שעברה, הפעילו סטודנטים בתכנית שבילי התורה בירד שלים תכנית חווייתית ומהנה לכבוד ראש חודש אדר. הערים הענימו את זמנם של ילדי אפיקים בסיפורים, במשחקים ובתכניות אינטראקטיביות.

מנקודת מבטו של סטודנט

אזינו ארזיק

בכל יום שלישי, בשעה 14:15, לוקח הרב נועם קבוצה של 11 מבני אוריינת להתנדבות במרכז קהילתי. במרכז מלמדים המתנדבים ילדים אחרים, מטעם תכנית אפיקים תלמידי כיתות ג'-ו'. אנונה מלמד דים את הילדים לקרוא ולכתוב באנגלית. לפני ההתנדבות הרב נועם ו"אוריינת" מלמדים אותנו טכניקות הוראה כדי שנדע לעשות את העבודה בצורה הטובה ביותר.

אנו מלמדים את תלמידי כיתה ה'. בדרך כלל יש 5-7 תלמידים בקבוצה. היתה לידה בקבוצה שלי שהתקשתה להכין את שעורי הבית באנגלית ולכן החלטתי לעזור לה. בזמן הקצר שהיה לנו הספקנו לעבור רק על עמוד אחד בחוברת העבודה, אך היא הודתה לי ושמה מאוד. הודיתי גם לי אך נראה לי שהיא לא כל כך הבינה מדוע הודיתי לה. אודיתי לה כי הרגשתי תחושת סיפוק עצומה. הצלחתי לגרום לשינוי, אפילו קטן, במלידה שלה. אני מצפה בקוצר רוח ליום שלישי, לתכנית ההתנדבות של אפיקים.

ג'ואן פייטלין

נרפס הוא תלמיד ישיבת אוריינת בירושלים ומתנדב פעם בשבוע כאח בוגר לילדי אפיקים

ראיון עם משה לבקוביץ מנכ"ל אפיקים מתוך העתון מקור ראשון 4.3.11 כתב: אבי גז

בילה להחטאת המטרה. המטרה היא, זאת זה מוכרחים לומר בקול גדול, לנתק ממעגל המצוקה.

"מדינת ישראל כבר יותר משישים שנה. היא אמנם צעירה לעומת מדינות אחרות בעולם, אך כבר אפשר וצריך לדרוש ממנה תכנון לטווח רחוק. מדי שנה יוצא דו"ח הנוער, שמלמד על סדר גודל של מיליון ושבע מאות אלף אנשים שגומה שמונה מאות וחמישים אלף ילדים, כאשר בכל שנה יש גידול משמעותי בנתונים. יש עם פערים חברתיים-כלכליים גדולים מאוד, שממש מכזימים מדינות עולם שלישי. אך זה קורה? לדעת התשובה הפשוטה טמונה בדברי חז"ל: 'בטר עניא אולא עניותא' [העניות הולכת אחר העני]. העני מתקיים במגבל שחוזר על עצמו. פעמים רבות מדובר בהורים שעובדים, אבל בעבודות שכמעט לא מפרנסות. זה קורה משום שאין שאיפות ואין חזון".

הרמב"ם לימד אותי לתת חכות

משה לבקוביץ, חסיד אלכסנדר היה פעיל במאיר פנים והחליט שצריך לספק בשבירת המעגל המנטלי של העני. הוא הקים את 'אפי קים' - ארגון שתומך בילדים, רבים מהם עולים מאתיופיה, בשיטה של העצמה, מבחינתו זו גם יציאה מהמבוע אל המציאות הישראלית

דנה וחגית, אחיות בנות שבע ושמונה, החליטו לקחת את גורלן בידן. אביהן חרצה עונש מאסר בנין אלימות כלפי אשתו, בעד האם סובלת ממצב נפשי מעורר. דנה וחגית מצאו לאחורנה את עצמן מקבצות נדבות מחוץ לבנק השטונני. עוברת-אורח שראתה אותן התקשרה לרכזת מועדונת 'אפיקים', וזו מיהרה אל המקום. הבנות סבבו לרכוש את חששן. הן הבינו שאמן שאם מצבה הכלכלי ימשיך ויידרדר, היא תאלץ לשלוח אותן למד. "אנחנו חייבות לעזור לה כדי שנוכל להישאר בבית", אמרו.

סיפורן של דנה וחגית הוא אחד מבין סיפוריהם של ילדים ובני נוער רבים שארצו 'אפיקים' משמש להם סוג של בית, עני קטן של יציבות וב' יראות בתוך מארג חיים כולל שחלקו, לעתים, טראומתי.

אין שאיפות

ארגון אפיקים הוקם ומנוהל עד היום על ידי משה לבקוביץ, יהודי חרדי תושב ירושלים. יש משה מאוד מרענן מפגש עם לבקוביץ. בניגוד למח' שבה הרוחות שלפיה אפיקים עוסקים בחסד רק בתחום המגזר שלהם, אר' נון אפיקים פועל כמעט אך ורק בקרב האוכלוסייה הכללית. "אני יודע שרוב העמותות המוכרות בישראל פועלות בתוך החרדי, אולם אני, כאדם חרדי, מוצא את עיקר סיפוקי בחיבור ובניתה לשכבות חלשות בחברה הכללית, ובאופן מיוחד לבני הקהילה האתיופית", הוא מדגיש. גם האופן שבו ניתנת העזרה לא תואם לתבונה שיכולנו לדימוי. "הדנה הבוהה ביותר של הצדקה אינה נתינת מזון, כי אם נתינת כלים לפרנסה באמצעות העמדת הלואה או לימוד אומנות", מסביר לבקוביץ את השקפת עולמו, בהתאם למדיניות שקבעו הרמב"ם בהלכות מתנות עניים.

לבקוביץ (43), אב לשבעה וסב לשניים, נולד בצפת למשפחה המשויכת לחסידות אלכסנדר ולמד בשיבת סלובודקה בבני ברק. הוא עסק בחינוך בתפקידים מנוונים, אך כפי שהוא מטיע על אותה תקופה, "זו הייתה בסופו של דבר בעיה מנהיגית". משם עבר לתחום הרווחה והחסד, והיה ממקימי רשתות בתי התמיכה 'מאיר פנים'. לאחר סכך הקים את ארגון אפיקים המהווה בית חם לתלמידי בתי ספר יסודיים שמכבות החוקקות לעזרה במספר מקומות בארץ.

מה הייתה מטרתך בהקמת העמותה?

"החלום שלי תמיד היה להכיר את העולם הכללי, לצאת מהמבוע. המטרה של פרויקט ההזנה במאיר פנים - עם עבדתי כשבע שנים - נילמה רעיון חדשני: לא לתת בצורה מכונה, אלא בשיתוף פעולה עם סמטאות מסובכות. דת. הגענו לפרנסה גדולה מאוד של אלפי ארוחות לילדים ולקשישים בכל רחבי הארץ. כשהארגון התרחב לניעות נוספות והתרחש שהעניין שואב ממני יתר על המידה, פרשתי. אני חייב לומר שאז למדתי באמת להכיר את המדינה שבה אני חי, את ירושלים שבה אני גר, על כל שכונותיה ומצוקותיה. כך גם בצפת. אמנם גם לפני כן הסתובבתי שם רבות אך לא הכרתי את מה שמסתובב באמת. היו ימים שבהן הגענו לחלוקה של מעל אלף ארוחות ביום, כשבעיר עצמה מתגוררת בקושי עשרים אלף משפחות. גם אז התי חושה הייתה שרדי עוד נתיב. בכל שבוע לשכות הרווחה היו מבקשות עוד. תוך כך די הברכה שבנישליה החיובית שמתי לב לתופעה החברתית העצובה שנלחצת כאן לעיניי. יש ביטוי ביידיש שאומר: 'נותנים לך - תיקח'. עם הזמן שרונתי שזו הופכת להיות המאורה, והעניין גרם לי למתקנה. בעיני היה יש שרונתי בין יומיים. בכל אופן, יש מתחים שבהם המאורה הזו מד

תו של מצוינות

"מדינת ישראל היא מעצמת היי-טק, אך במקום שתוביל את החינוך בעולם כאור לנשים רבים מאורחיה רחוקים מהצמיח בהישגיהם, בלשון המעטה. השנה ירדנו מארבעים ועשרים אחוזים של סמינר ברות לארבעים ואחד. הסיבה לגידול בעוני של הילדים היא שלא חושבים לטווח של כמה שנים, כמו שעושים ביננואר ובארצות שונות. צריך לשבור עבור הילדים הללו את המעגל שבו מצויה המשפחה. זה העניין והביטחון של מדינת ישראל - לא פחות מצבא חזק. הדברים הללו חשובים לי כי אני אורב את ארץ ישראל ואת עם ישראל. חשוב להבין שחשיבה לטווח ארוך היא עניין אס' טרטיג לכל דבר.

"מורה הדרך של כולנו הוא הרמב"ם, המונה את שמונה הדרגות בניתנת צדקה. העליונה שבהן היא לתת הלואה, או ללמד את בני האדם מלאכה או אומנות על מנת שיתפרנסו מהן. צריך לתת חכות ולא דמים".

מה בעצם עושה העמותה? באילו תחומים היא פועלת?

"עמותת אפיקים מסללת בילדים שכונות ומשפחות קשות. חשוב לומר שלא אנון בחינים אותם אלא מנטלי בתי הספר ועובדים סוציאליים מל שכות הרווחה. מבחינתנו, ילד שנכנס לאפיקים לא מצוי תחת של תו מס' כנות אלא תחת של מציאות. לעתים קרובות ילדים חוששים מאוד ולא מאמינים בביולוגיה, אבל מבחינתנו המסר החשוב הוא שאם מתאמצים אז הכול אפשרי. במשך השנה הראשונה, עיקר הדגש שלנו, מלבד היסודי הלימודי והאוכל, הוא לתת לילד את האמונה בעצמו. אין לי ספק שלרבים מהם זו הפעם הראשונה בחיים שבה הם שומעים שמישהו מאמין בהם.

"יש לנו חמישה סניפים ברחבי הארץ, ובסך הכול שלוש מאות תלמידים. לסניפים, שהם למעשה המועדונות שלנו, מגיעים הילדים ארבע פעמים בשבוע אחרי בית הספר. ראשית, הם מקבלים ארוחות צהריים חמה ומסר בדת מקיטורני. יש ילדים שאין להם ארוחה בבית כי יש מחסור, ויש כאלו שפשוט אין מי שיכין להם, כי ההורים לא בבית. ארוחות הצהריים מבחינתן משמשות פנקסיה של חכה ולא של דג. הארוחה היא זמן לשיחה והתבוננות. מתרגלים לאכול כמו שצריך, באופן מסודר ובזמן מוגדר. בארוחה יושב איתם רכז, וכול מדברים על מה שעבר עליהם היום.

"אחרי האוכל מגיע שלב העזרה הלימודית, שהוא לב הפעילות במסגרת העמותה. הילדים מקבלים באפיקים שלוש שעות לימודיות בכל יום, בסך הכול חמישים שעות של שיעורי עזר בחודש. שוויו של שיעור כזה כיום נע בין מאה ועשרים למהר וחמישים שקלים. מי שמעבירים את השיעורים הם לא מתנדבים, אלא בלעיקר חורים מקצועיים, מתחום החינוך רבליג פורמלי מלבד המורים יש לתלמידים מוסריות ומוכנות, בני שירות לאומי. מטבר לזה גם המאורה שונה. חשוב לנו שהלימודים כאן יתנהלו בכיף, לא בלחץ או בכפייה. פעם בא אליו ילד שלושה שבועות אחרי שהצטרף לאפיקים. הילד הזה במשך עניים לא הבין כלום במתמטיקה, ופואנסו אמר לי שהיום הוא אוהב מתמטיקה, וגם מבין אותה. לי, כזה, וזו רק דוגמה כמובן. ילמד מעתה יותר טוב לא רק באפיקים, אלא גם בבית הספר.

"המייחד את התוכנית של אפיקים הוא ארון המסלול: הפרויקט שלנו מתייחס פרש על פני תקופה של שש שנים, החל מכיתה ג'. היום כבר יש תלמידים שלנו שהגיעו לכיתה ז'. במהלך השנים הם גם מתנסים בפעילויות העשרה: חוגי מחשבים, קסוארה, יצירה ועוד".

המשך טעבר לרף